

СТАРИ ИЗВОР, НОВА САЗНАЊА:
ИЗАЗОВИ АУТОГРАФА ПУТОПИСА
ЕВЛИЈЕ-ЧЕЛЕБИЈЕ

Филозофски факултет
Универзитета у Београду

Апстракт: *Пуџојис* Евлије-челебије је по свему јединствено дело које још увек није до краја истражено и објашњено. Постао је тема српске историографије већ на самом почетку 20. века. Од тада су подаци из тог извора незаобилазни. Скорашња истраживања аутографа показала су да је Евлијин *Пуџојис* углавном поуздан и веродостојан извор, а да су примећени недостаци последица коришћења лошег не-критичког издања из 19. века. Ново турско издање, засновано на аутографу, иако доноси мноштво непознатих података од којих су неки заиста изненађујући, још није постало доступно на српском језику. У чланку је указано на грешке и пропусте старог издања и постојећег превода Хазима Шабановића, као и на могући обим изостављеног текста који се односи на територију данашње Србије. Постоји велика и недвосмислена научна потреба за објављивањем критичког издања *Пуџојиса* Евлије-челебије на српском језику, са коментарима и факсимилима и, по могућству, пратећим студијама.

Кључне речи: *Пуџојис* Евлије-челебије, Хазим Шабановић, Срби, Балкан, Османско царство, 17. век

Adet böyle, bir eğlence maskara dünyadır.

Такав је адет, свет је један маскенбал.

Евлија-челебија (Evliyâ 2001: 263; Моаџанин, Јурин-Старчевић 2014: 77)